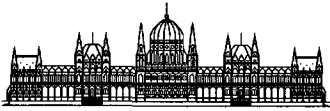

Érkezett: 2006 JÚN 30.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Képviselői önálló indítvány

2006. évi ... törvény

a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény, valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény módosításáról

1. §

A helyi önkormányzati képviselők választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Övt.) 26. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„26. § (1) Közös jelöltet, listát állító szervezetek egy jelölő szervezetnek minősülnek. Ha több párt, társadalmi vagy kisebbségi jelölő szervezet közösen állít jelöltet vagy listát, a továbbiakban – a választás szempontjából – egy jelölő szervezetnek számítanak. Kisebbségi jelölő szervezet párttal, társadalmi szervezettel közös – kedvezményes mandátumra jogosult – nemzeti és etnikai kisebbség képviselőjét vállaló jelöltet (a továbbiakban: kisebbség képviselőjét vállaló jelölt), listát nem állíthat.”

2. §

Az Övt. a következő 48-50. §-sal egészül ki:

„48. § (1) Az önkormányzati képviselők általános választásán a kislistán, a vegyes választási rendszerben, valamint a polgármester-, főpolgármester-választáson a jelölt az e fejezetben meghatározott feltételekkel indulhat kisebbség képviselőjét vállaló jelöltként, továbbá a kislistás választáson és a vegyes választási rendszerben az e fejezetben meghatározott feltételekkel kedvezményes módon szerezhet mandátumot.

(2) Kisebbség képviselőjét vállaló jelölt lehet az a választópolgár, aki nyilatkozatot tesz az adott kisebbség képviselőjének vállalásáról. Ha a választópolgár több kisebbség képviselőjének vállalásáról is nyilatkozik, valamennyi nyilatkozata érvénytelen.

(3) A kisebbség képviselőjét vállaló jelölt lehet egy kisebbségi jelölő szervezet által állított jelölt, illetőleg több, azonos kisebbséget képviselő kisebbségi jelölő szervezet által állított közös jelölt.

(4) A kisebbség képviselőjét vállaló jelölt csak akkor jogosult a 49. §, az 50. §, illetőleg az 53. § (6) és (7) bekezdése szerinti kedvezményre, ha a településen a települési kisebbségi

önkormányzati választásra az adott kisebbséget érintően létrehozott kisebbségi választói jegyzékben – annak lezárásakor – legalább 30 választópolgár szerepelt.

49. § (1) Ha a települési kislistás választáson a szavazás eredménye alapján az ugyanazon kisebbséghez tartozó kisebbség képviselőjét vállaló jelöltek egyike sem szerezne mandátumot, meg kell állapítani azt a szavazatszámot, amely azonos a kislistán legkevesebb szavazattal mandátumhoz jutó jelöltre leadott érvényes szavazatok felével. Kedvezményes mandátumhoz jut minden, mandátumot nem szerzett kisebbségből egy-egy képviselőjét vállaló jelölt, aki az így megállapított szavazatszámánál többet ér el. Ha egy kisebbségen belül több ilyen jelölt is van, akkor a legtöbb szavazatot elért kisebbség képviselőjét vállaló jelölt jut kedvezményes mandátumhoz, szavazategyenlőség esetén sorsolás dönt a kedvezményes mandátumról.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott módon elnyert kedvezményes mandátummal bővül a település képviselő-testületének a 8. §-ban meghatározott létszáma.

50. § (1) A vegyes választási rendszerben kisebbségenként külön-külön kisebbségi kompenzációs listára kell venni valamennyi, az egyéni választókerületben indult kisebbség képviselőjét vállaló jelöltet, kivéve, ha a kisebbség képviselőjét vállaló jelöltet állító kisebbségi jelölő szervezet a 29-30. § alapján kompenzációs listát állít.

(2) Az egyéni választókerületi kisebbség képviselőjét vállaló jelölt írásban lemondhat a kisebbségi kompenzációs listás jelöltségről. Ebben az esetben a kisebbség képviselőjét vállaló jelölt töredékszavazata nem kerül fel a kisebbségi kompenzációs listára.

(3) A kisebbségi kompenzációs lista a 44. § (3) bekezdése és a 45. § szerint kap mandátumot. A listán induló jelöltek közül az lesz a képviselő, aki az egyéni választókerületben a legtöbb szavazatot kapta. Szavazategyenlőség esetén sorsolás dönt.

(4) Ha a szavazás eredményeként sem az egyéni választókerületben indult kisebbség képviselőjét vállaló jelölt, sem a kisebbségi kompenzációs lista nem szerezne mandátumot,

a) meg kell állapítani a település egyéni választókerületeiben mandátumot szerzett képviselőkre leadott érvényes szavazók száma átlagának felét;

b) az a kisebbségi kompenzációs lista, amelyre az a) pontban megállapított számnál több töredékszavazatot jut, egy kedvezményes mandátumot kap.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott módon elnyert kedvezményes mandátummal bővül a település képviselő-testületének a 9. §-ban meghatározott létszáma.”

3. §

Az Övjt. 53. §-a a következő (6) és (7) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Ha a települési kislistáról kedvezményes módon megválasztott kisebbség képviselőjét vállaló jelölt helye üresedik meg, helyére a legtöbb szavazatot elért, ugyanazon kisebbséghez tartozó kisebbség képviselőjét vállaló jelölt lép, feltéve, hogy a 49. § szerint kedvezményes mandátumra jogosító szavazatszámot elérte.

(7) Ha a kisebbségi kompenzációs listáról megválasztott képviselő helye üresedik meg, helyére az egyéni választókerületben legtöbb szavazatot elért kisebbség képviselőjét vállaló jelölt lép a kisebbségi kompenzációs listáról.”

4. §

(1) Az Övjt. 54/A. §-a a következő m) ponttal egészül ki:

„m) nemzeti és etnikai kisebbség: a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény hatálya alá tartozó kisebbségek;”

(2) Az Övjt. 54/A. §-ának n) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„n) kisebbségi jelölő szervezet: az egyesülési jogról szóló törvény szerint bejegyzett olyan társadalmi szervezet (ide nem értve a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló törvény szerint bejegyzett szervezetet), amelynek alapszabályában – a választás évét megelőző legalább 3 éve – rögzített célja az adott nemzeti vagy etnikai kisebbség képviselete;

5. §

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 105/A. §-a (2) bekezdésének g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A helyi választási bizottság]

„g) egyenlő szavazatszám esetén kisorsolja, hogy a kislistás választáson melyik jelölt szerez mandátumot, illetőleg a kisebbségi kompenzációs listáról melyik, az adott nemzeti és etnikai kisebbség képviselőjét vállaló jelölt (a továbbiakban: kisebbség képviselőjét vállaló jelölt) szerez mandátumot;”

6. §

A Ve. 108. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„108. § (1) A kisebbségi jelölő szervezet bejelentéséhez csatolni kell annak bíróság által nyilvántartásba vett alapszabályát, amely bizonyítja, hogy a törvényben meghatározott feltételnek megfelelően alapszabályában rögzített célja az adott nemzeti vagy etnikai kisebbség képviselete.

(2) A kisebbség képviselőjét vállaló jelöltnek nyilatkoznia kell arról, hogy az adott kisebbség képviselőjét vállalja és tudomásul veszi, hogy amennyiben több kisebbség képviselőjében indul, valamennyi nyilatkozata érvénytelen.

(3) Ha a kislistás vagy a vegyes választási rendszerben a jelölt kisebbség képviselőjét vállaló jelöltként indul, e tény az ajánlószerződésen és a szavazólapon fel kell tüntetni.”

7. §

A Ve. 109. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„109. § (1) A helyi választási bizottság a vegyes választási rendszerben kisebbségenként külön-külön kisebbségi kompenzációs listára vesz valamennyi kisebbség képviselőjét vállaló jelöltet, feltéve, hogy a településen a települési kisebbségi önkormányzati választásra az adott kisebbséget érintően létrehozott kisebbségi választói jegyzékben – annak lezárásakor – legalább 30 választópolgár szerepelt.

(2) Az egyéni választókerületi kisebbség képviselőjét vállaló jelölt írásban közölheti a helyi választási bizottsággal, hogy nem kíván a kisebbségi kompenzációs listán indulni.”

8. §

A Ve. 115. § (1) bekezdésének utolsó mondata helyében a következő rendelkezés lép:

„Az időközi választásra az általános választás szabályait kell alkalmazni azzal, hogy kisebbségi kedvezmény megadására csak a teljes képviselőtestület újraválasztása céljából kiírt időközi választáson kerülhet sor.”

9. §

A Ve. 149. § j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

IE törvény alkalmazásában/

„j) *kisebbség képviselőjét vállaló jelölt*: a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásról szóló törvény szerint nemzeti és etnikai kisebbség képviselőjét vállaló jelölt.”

10. §

(1) A Ve. 4. melléklete helyébe e törvény 1. melléklete lép.

(2) A Ve. 5. melléklete helyébe e törvény 2. melléklete lép.

(3) Ez a törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(4) A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2006. évi általános választásán megfelelően alkalmazni kell a kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIV. törvény 72. § (2) bekezdésében foglaltakat.

(5) Az időközi választás szabályait a 2006. évi általános választásokat követő időközi választásokon kell alkalmazni.

(6) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az Övjt. 53. §-ának (3) bekezdéséből a „vagy a kisebbségi kislistáról” szövegrész, 54/A. §-ának k) pontjából az „és kisebbségi szervezet” szövegrész, az 59. § (2) bekezdésből az „és a helyi kisebbségi” szövegrész.

1. sz. melléklet a 2006. évi....törvényhez

4. számú melléklet az 1997. évi CC törvényhez

(A helyi önkormányzati választás kislistás szavazólapjának mintája.)

SZAVAZÓLAP

Helyi önkormányzati képviselők választása

.....(év) (hónap) (nap)

..... megye

..... számú választókerület

Érvényesen szavazni legfeljebb jelöltre lehet!

(jelölt neve)	☐	(jelölő szervezet neve)
(jelölt neve)	☐	(jelölő szervezet neve),
(jelölt neve)	☐	(jelölő szervezet neve)
(jelölt neve)	☐	Független jelölt
(jelölt neve)	☐	(jelölő szervezet neve)
(jelölt neve)	☐	(jelölő szervezet neve)
(jelölt neve)	☐	(jelölő szervezet neve)

A jelöltekre szavazni a nevük melletti körben elhelyezett egymást metsző két vonallal lehet, például $\otimes \oplus$:

(A szavazólapon a jelölő szervezet bíróság által bejegyzett neve mellett a jelölő szervezet kérésére fel kell tüntetni annak rövidítését is. Közös jelölt esetén a szavazólapon valamennyi jelölő szervezet nevét fel kell tüntetni. Ha a választási szerv a jelöltet nemzeti vagy etnikai kisebbség képviselőjét vállaló jelöltként veszi nyilvántartásba, akkor a kisebbség nevét a szavazólapon fel kell tüntetni. A nemzeti és etnikai kisebbség képviselőjét vállaló jelölt, illetve a kisebbségi jelölő szervezet kívánságára a jelölt, illetve a kisebbségi jelölő szervezet, valamint a kisebbség nevét a szavazólapon a kisebbség nyelvén is fel kell tüntetni.)

2.sz. melléklet a 2006.évi. ...törvényhez

5. számú melléklet az 1997. évi CC törvényhez

(A helyi önkormányzati választás egyéni választókerületi szavazólapjának mintája.)

SZAVAZÓLAP

Helyi önkormányzati képviselők választása

.....(év) (hónap) (nap)

..... megye

..... számú választókerület

Érvényesen szavazni legfeljebb jelöltre lehet!

(jelölt neve)	☐	(jelölő szervezet neve)
(jelölt neve)	☐	(jelölő szervezet neve),
(jelölt neve)	☐	(jelölő szervezet neve)
(jelölt neve)	☐	Független jelölt
(jelölt neve)	☐	(jelölő szervezet neve)
(jelölt neve)	☐	(jelölő szervezet neve)
(jelölt neve)	☐	(jelölő szervezet neve)

A jelöltre szavazni a neve melletti körben elhelyezett egymást metsző két vonallal lehet, például:

⊗ ⊕

(A szavazólapon a jelölő szervezet bíróság által bejegyzett neve mellett a jelölő szervezet kérésére fel kell tüntetni annak rövidítését is. Közös jelölt esetén a szavazólapon valamennyi jelölő szervezet nevét fel kell tüntetni. Ha a választási szerv a jelöltet nemzeti vagy etnikai kisebbség képviselőjét vállaló jelöltként veszi nyilvántartásba, akkor a kisebbség nevét a szavazólapon fel kell tüntetni. A nemzeti és etnikai kisebbség képviselőjét vállaló jelölt, illetve a kisebbségi jelölő szervezet kívánságára a jelölt, illetve a kisebbségi jelölő szervezet, valamint a kisebbség nevét a szavazólapon a kisebbség nyelvén is fel kell tüntetni.)

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény módosítását az Országgyűlés 2005. október 17-ei ülésnapján fogadta el. Ugyanezen az ülésnapon született meg a 81/2005. (X. 19.) OGY határozat is a nemzeti és etnikai kisebbségek kedvezményes mandátumhoz jutásáról. Az Országgyűlés ebben a határozatában – az Alkotmánybíróság által alkotmányellenesnek minősített, az Országgyűlés által 2005. június 13-i ülésnapon elfogadott, de ki nem hirdetett törvény 68. § (3) bekezdésének alkotmányellenességét elfogadva – intézkedést tett annak érdekében, hogy a Kormány együttműködve az Országgyűlés négy képviselőcsoportjával készítsen elő egy, az Alkotmány rendelkezéseinek mindenben megfelelő törvénytervezetet.

Az ennek megfelelően 2006 januárjában elkészült törvényjavaslat egyéni képviselői indítványként került az Országgyűlés elé, de elfogadására már nem került sor.

Jelen javaslat tartalmában megegyezik a januári javaslattal. Célja, hogy az októberi önkormányzati választások során a kisebbségek képviseletére vonatkozóan már az új, demokratikusabb szabályok kerüljenek alkalmazásra.

A javaslat prioritásai a következők:

A javaslat célja, hogy a 2005. XI. 25-e előtt létező kedvezményes mandátum intézményét ismételten a hatályos választási joganyag részévé tegye, olyan módon, hogy a megváltozott alkotmányos és egyéb jogszabályi követelményeknek megfeleljen.

A törvény személyi hatályát mindazon választópolgárokra kiterjeszti, akik a helyi önkormányzati választásokon választhatóak, ugyanakkor a kedvezményes mandátumhoz jutást ahhoz a további kettős feltételhez köti, hogy a jelölt az adott kisebbség képviseletét vállalja és egy kisebbségi jelölő szervezet jelöltjeként indul.

E minőségében a kisebbség képviseletét vállaló jelölt személyében nem feltétlenül az adott kisebbséghez tartozó választópolgár, és a rá adott szavazatok sem kizárólag csak a közösség tagjaitól származnak. Ez indokolja a kisebbségi jelölt és a kisebbség képviseletét vállaló jelölt fogalmainak elválasztását: a kisebbségi jelölt a kisebbségi önkormányzati képviselők választásán induló magyar állampolgár, aki eleget téve a vonatkozó jogszabályi feltételeknek személyében is az adott kisebbségi közösséghez tartozik, s megválasztásában a közösség tagjai vesznek részt. A kisebbség képviseletét vállaló jelölt a helyi önkormányzati választási általános szabályok szerinti jelölti körből kerülhet ki, így lehet EU állampolgár is (ezzel biztosítva a helyhatósági választásokon a magyar állampolgárokkal azonos elbánás elvét a passzív választójog esetében), s az ilyen jelöltre adott szavazatok sem csak az adott kisebbségi közösségtől származnak.

Azt azonban fontos biztosítani, hogy csak ott lehessen élni a kedvezménnyel, ahol valós kisebbségi közösség létezik. Ezt a javaslat azzal kívánja kezelni, hogy bár kisebbség képviseletét vállaló jelölt bárhol indulhat és teljes jogú mandátumot szerezhetsen, kisebbségi kompenzációs lista

csak ott jöhet létre, illetve kedvezményt csak ott lehet biztosítani, ahol a kisebbségi névjegyzék egyébként létrejött.

A korábbi kedvezményes rendszerhez hasonlóan a tervezet – kedvezmény biztosítása esetén – kizárja a kisebbségi jelölő szervezet és párt, vagy más társadalmi szervezet által közös jelölt állítását, valamint azt, hogy egy jelölt több kisebbség képviselőjét is felvállalja.

A javaslatnak a kedvezményre vonatkozó mértéke a 10.000 fő alatti településeken változatlan marad (a kislistán legkevesebb szavazattal mandátumot szerzett képviselő szavazatszámának 50%-a), míg a vegyes választási rendszerben szigorodik: a kisebbségi kompenzációs lista nem a többi kompenzációs listán legkevesebb szavazatszámmal mandátumhoz jutó képviselő szavazatszámának 25%-ával, hanem az egyéni választókerületek mandátumot biztosító szavazatszáma átlagának 50%-ával szerez mandátumot. E módosulás egyrészt egységesíti a rendszert, másrészt csökkenti a kedvezményvel való visszaélés veszélyét a 10.000 fő feletti településeken.

A javaslat a korábbi szabályozásnak megfelelően – kedvezmény nélkül – biztosítja a kisebbség képviselőjét vállaló polgármester jelölt indulásának lehetőségét is, az általános feltételek teljesülése esetén.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A 26. § (1) a korábbi szabályozásnak megfelelően tilalmazza a kisebbségi jelölő szervezet és párt, illetve más társadalmi szervezet közös – kedvezményre jogosító – jelöltállítását. Kedvezményre nem jogosító közös jelölt állítás a továbbiakban is biztosított.

A 2. §-hoz

a) Az új 48. § biztosítja a helyi önkormányzati képviselő- és polgármester választáson a kisebbség képviselőjét vállaló jelöltek indulását. Ilyen jelölt az lehet, aki az adott kisebbség képviselőjét vállalja és egy vagy több azonos kisebbséget képviselő kisebbségi jelölő szervezet jelöltje. A jelölt kisebbség képviselőjét vállaló jelöltséget csak egy kisebbség esetében vállalhat, s erről valamint a jelöltség vállalásáról nyilatkozatot tesz. Az önkormányzati képviselők általános választásán kedvezményes mandátum az ilyen jelölt számára csak azon a településen biztosítható, ahol valós kisebbségi közösség létezik, vagyis a települési kisebbségi önkormányzati választásra az adott kisebbséget érintően létrehozott kisebbségi választói névjegyzéken legalább 30 választópolgár szerepelt.

b) Az új 49. § a kislistás választási rendszerben, a korábbi választásokon alkalmazott mandátum kiosztási elv szerint – plusz mandátumként – biztosítja a kedvezményt a 10.000 fő alatti településeken.

c) Az új 50. § a vegyes választási rendszerben, szintén plusz mandátumként, a korábbiaknál nehezebb módon, 25% helyett 50% elérést szabja határul – ráadásul nem a kompenzációs kvóta minimumához, hanem az egyéni képviselői átlag szavazatszámhoz viszonyítva – a kedvezmény

eléréséhez. Az egységesített, nehezített feltételek szabásával a visszaélések csökkenése várható a 10.000 fő feletti településeken.

A 3. §-hoz

Az Övjt 53. §-ának kiegészítése – a korábbi szabályozással összhangban – rendelkezik a kedvezményes mandátumú képviselői hely megüresedése estén a mandátum betöltéséről.

A 4. §-hoz

A javaslat a kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a választási eljárásról szóló törvényekkel összhangban határozza meg a nemzeti és etnikai kisebbség, valamint a kisebbségi jelölő szervezet fogalmakat.

Az 5. §-hoz

A Ve. 105/A. § (2) bekezdés g) pontjának módosítása a kisebbségi kompenzációs listán egyenlő szavazatszám esetén az általános szabályoknak megfelelően sorsolást ír elő a kisebbség képviselőjét vállaló jelöltek mandátumszerzése esetén.

A 6. §-hoz

A javaslat rendelkezik a kisebbségi jelölő szervezet bejelentéséhez szükséges dokumentum benyújtásáról, a jelölti nyilatkozatról, annak nyilvánosságáról, valamint a korábbi gyakorlattal összhangban arról, hogy e tény az ajánló szelvényen és a szavazólapon fel kell tüntetni.

A 7. §-hoz

A javaslat – összhangban a fenti Övjt. módosítási javaslatokkal – visszaemeli a Ve.-be a kisebbségi kompenzációs lista létrejöttének szabályait.

A 8. §-hoz

A javaslat az időközi választásokon is engedi kisebbségi jelöltek indulását, de kedvezmény csak abban az esetben biztosítható, ha az időközi választás a teljes képviselői testület megválasztását célozza.

A 9. §-hoz

A javaslat a Ve. értelmező rendelkezéseit egészíti ki a kisebbség képviselőjét vállaló jelölt fogalmával, összhangot teremtve az Övjt. fogalomrendszerével.

A 10. §-hoz

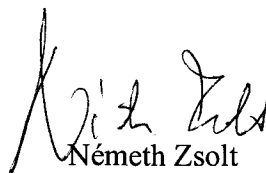
A javaslat módosítja a Ve. 4. és 5. mellékletének „kisebbségi jelölt” fogalmát, a javaslat által bevezetett új fogalomnak megfelelően rendelkezik arról, hogy az időközi választás új szabályait a

2006. évi helyhatósági választásokig nem kell alkalmazni, valamint összhangot teremt a kisebbségi jelölő szervezet kisebbségi önkormányzati és helyhatósági választások során alkalmazandó fogalmai között.

Budapest, 2006. június 30.

Párkas Flórián
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Németh Zsolt
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

**Dr. Szili Katalin asszonynak
az Országgyűlés elnökének**

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Házszabály 85. §-a alapján törvényjavaslatot terjesztünk elő „a helyi önkormányzati képviselők választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény, valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény módosításáról”.

A Házszabály 99. § (1) bekezdése alapján javaslatot teszünk a törvényjavaslat *sürgős tárgyalására*.

I n d o k o l á s

A kisebbségek önkormányzati képviselőinek Alkotmánynak megfelelő biztosítása - még az őszi önkormányzati választások előtt - indokolja a törvényjavaslat mihamarabbi megtárgyalását és elfogadását.

A Házszabály 92. § (3) bekezdése alapján szükséges legalább 50 képviselő támogató aláírását mellékelten csatoljuk.

Budapest, 2006. június 30.

Farkas Flórián
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Németh Zsolt
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség